

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Vági Andor*
Cím: *Látogatás az élet hajótöröttjei között*

Forrás: *8 órai ujság*

3m

1925. G. 21.

Osztályozás

Tárgy

362.52

Hely

Idő

"1925"

Személy

H

Látogatás az élet hajótöröttjei között.

„Honvéd”, aki Kossuth Lajossal együtt emigrált. — Aki nem bírja az embereket látni és eltakarja a szemét. — Az „író” éjszakája.

— Saját tudósítástól. —

Az emberi nyomoruság egyik állomásához vitt el utunk — a szakszövetségi Alföldi-utcai menhelyhez. Komor, majdnem előkelő tónusu, emelebes épület. Kivülről inkább valami kollégiumnak nézhetné az ember, mint menedékhelynek. A parkkal körülvett épület első helyiségében a menhely gondnoka, Janda Elek fogad és mielőtt bemutatná az intézetben lakók elhelyezését, rövidesen megismertet a menhely adminisztrációs ügyeivel.

Az Alföldi-utcai menedékhely a háboru előtt létesült a Pesti Hazai bank támogatásából és évenként 17.000 aranyforint alapítványi jövedelme volt. Az 1925. évi költségvetése 280 millió korona, amelyet egyes jótékonyági intézetek kisebb-nagyobb adományokkal egészítenek ki. A menhely tulajdonképpen Lieber Antal fővárosi tanácsnok vezetése alatt áll, aki szigorúan vigyáz az Alföldi-utcai menhely európai nivójára.

A kapu alatt pontosan 7 órakor megszólal egy csengő. Kezdődik az ugynevezett felvétel. Az előzőeken gondnokkal együtt helyet foglalunk egy kis szobában. Az ajtó előtt már felsorakozva várnak az éjszakai szállást kérők. Körülbelül 80—90 ember áll kettős sorokban és ezek is két külön részre vannak osztva. Egyik csoportban vannak az ágyra járók, akik az éjszakai szállásért 1500 koronát fizetnek, a másik csoportban azok, akik nem ágyat kapnak, hanem egyszerű papírcsészen töltik az éjszakát. A papírcsésze 1000 koronát kell befizetni. A csoportok előtt az intézet egyik felügyelője áll, míg a szoba sarkában egy ügyeletes rendőr foglal helyet.

Az emberekkel megtöltött folyosón csodálatos különös csend uralkodik, majdnem mindegyik menedékhelyre szoruló ember hallottj csendben várja, hogy lejelentkezzen és szomorúan szorongatja kezében a lefizetendő 1500, vagy 1000 koronát.

— Kezdhettek, — mondja a gondnok.

A felügyelő számozva lépteti elő a jelentkezőket, akik már pontosan tudják

mondókájukat.

— Komáromi István, 1863. asztalos, jó éjszakát kívánok!

A felügyelőnek átadja az összegyűrt ezerkoronást és már el is tűnik a homályosan megvilágított lépcsőházban.

Egymásután lépdelnek el a többi aludni-vágyók és kiderül, hogy a legtöbbször már régi ismerősök a gondnoknak, aki melegen érdeklődik az iránt, hogy a jelentkező tud-e valami állást már magának, vagy pedig javul-e betegsége.

Furcsa, különböző öltözetű csoportban még mindég nem lehetett hangos szót hallani. A legtöbbször népies, monoton hangon mondja be rövid nacionáléját és lassu, faradt léptekkel hagyja el a felügyelői helyiséget.

Egy hófehér haju, szakállas, tőpörödött öreg emberke az egyik jelentkező. Fogatlan szája bő majdnem értelmetlenül törnek elő a szavak.

— Muzsik István, 1829. honvéd! — válaszolja az öreg.

A gondnok látja, hogy fölfigyelek a különös nacionálé hallatára s odasugja:

— Öreg, 48-as honvéd, aki Kossuthal együtt emigrált.

Közelebb léptetjük a lengő, fehérhaju 48-ast, aki kezével tölcseért csinál a füléhez és erőlködve mondja:

— Végigverekedtem az egész 48-as háborút, hétszer sebesültem meg és Velencénél én mentettem meg századom zászlóját!...

Nem is vár választ. Az oldalán logó tarisznyájába kezd kotorászni és nem sokára tarka zsebkendőbe burkolt csomagot húz elő. Reszkető ujjaival felbontja a csomagot s előhúz abból egy szakadozott, elfakult piros-fehér-zöld színű zászlót.

Az öreg honvéd lassan kisimítja a régi háboru maradványát. Amikor látja, hogy a lobogó felé nyulok, hirtelen visszahúrik.

(Köt. v. füz.) (Oldal)

ujra gyorsan becsomagolja a zsebkendőre és már vissza is dugja tarisznyájába féltve őrzött emléket.

— Adjon Isten jó éjszakát. — mondja és ő is indul a nyugvóhelye felé.

Sok iparos jelentkező után újra egy érdekes alak kerül elénk. Hatalmas, erős alak. Sós Bélának hívják, művezető volt a diósgyőri vasgyárban, ahonnan nemrégén béli listára került és most képtelen álláshoz jutni.

Ugyancsak száználomraméltó ember jelentkezik: Elischer János 65 éves pincér, aki ezelőtt vendéglős volt Budapesten. Okmányokkal igazolja, hogy a leányának a Váci-utca 7. szám alatt Jancsó néven divatszalonja van, saját házában lakik, azonban ő róla tudni sem akar. Szegény öreg ember sirva mond jóéjszakát.

A következő jelentkező tipikus orosz

figura. Lengő fehér szakáll, hátrafelé fésült hosszú fehér haj. Mair József 76 éves volt tengerésztsiszt, hét nyelven beszél, beutázta az egész világot. Jelenleg a képzőművészeti főiskolán modell.

Még egy érdekes ember kerül elénk. V. Mihály volt író, akinek több munkája jelent meg. Mikor megszólítom, könnyek hullanak a szeméből borostás arcára és úgy mondja:

— Én is nagyon sok interjút csináltam életemben, most már csak azt várom, hogy gondolatok nélkül várjam be az elmulás pillanatát. De különben egyet higgyen el nekem abból, amit mondok. Este 8 órára elalszom, reggel 6-kor felkelek és a hegyekben barangolok. Nem bírom az embereket látni. Az utcán megyek s eltakarom

kezecimmel a szememet. Vigyázzon, ön is ne legyen embergyűlölő, mert élete egyetlen értékű lesz az enyémmel. Jó éjszakát kívánok!...

A következő pillanatban bal kezével már is fogja a szemét és eltűnik előlünk.

A gondnok ur összecusukja a jelentkezők listáját és fölvezet a hálótermekbe.

Meglepően tiszta tágasak a szobák. Külön vannak az ágyas és külön a puccses helyiségek. Mikor benyitunk, meglepetve látjuk, hogy még alig alszanak s a legtöbbször a szakadozott rubáját varrogatja. Az öreg 48-as honvédnak a tarisznyája a háromszínű lobogóval együtt a feje alatt van elrejtve és a hálótársak mondják, hogy a világ minden kincséért sem engedné el ezt az élvezetet.

A hálóterem mellett fürdő- és mosdószobák vannak. Mindennit, amerre csak járunk, tisztaság és rend. A női termekbe férfi nem teheti be a lábát és ott jelenleg 41 nő nyert elhelyezést.

Félkilenc óra után még pár ujonnan érkezett jön föl a termekbe, akiknek az előző napon a gondnok adott kimaradási engedélyt.

Kilenc órák, elcsendesül a menhely, a lámpákat eloltják, az élet hajótöröttjei már mind álomra hajtották fejüket. A közeli templom toronyórája pont 9-et üt, amikor elhagyom az Alföldi-utcai menhely épületét, ahol az öreg 48-as honvéd az embergyűlölő író és a kitaszított ember álmodnak jobb sorsukról.

Vági Andor.